

Foto: Privat

Nyhetsbrev «Lindring i nord» Desember 2023

*Regional Kompetansetjeneste for lindrende behandling
Váidudandivššu guvllolaš gealbobálvalus*

Nye nasjonale faglige råd for forhåndssamtaler og planlegging ved forventet begrenset levetid

Nasjonale faglige råd for forhåndssamtaler og planlegging ved begrenset forventet levetid er nå publisert etter en bred høring. Forhåndssamtaler er samtaler om livet til pasienten her og nå, i nær fremtid, for fremtidig helsehjelp og den siste fasen av livet. Rådene omhandler voksne og eldre med alvorlig, uhelbredelig sykdom eller høy risiko for alvorlige sykdomsepisoder på grunn av fysisk svekkelse. De nasjonale faglige rådene består av tre kapitler:

- Bakgrunn, metode og prosess
- Forhåndssamtaler
- Kompetanse

Rådene om forhåndssamtaler og planer er slått sammen til et råd:

«Pasienter med begrenset forventet levetid bør få tilbud om forhåndssamtaler og planlegging». Dette innebærer at pasienter som en del av forhåndssamtalen bør få tilbud om en plan tilpasset pasientens ønsker og behov. Det er vektlagt at de som skal gjennomføre forhåndssamtaler bør ha kompetanse: Det andre rådet er: «Kompetanseheving innen forhåndssamtaler og planlegging ved begrenset forventet levetid bør inkludere praktisk øvelse og etisk refleksjon».

[For mer informasjon og lenke til rådene](#)

[Temasiden «Døden – en del av livet» på Helsenorge](#) kan være en nyttig ressurs for både pasienter, pårørende og helsepersonell.

Utlysning av kommunale midler til kompetansehevende tiltak 2024

[Helsedirektoratet](#) utlyser midler til kompetansehevende tiltak for lindrende behandling og omsorg ved livets slutt, med søknadsfrist 1.mars 2024. Det er kun kommuner som kan søke.

[Statsforvalteren i Troms og Finnmark](#) i samarbeid med «Lindring i nord» behandler søknadene for de nordnorske fylkene. Tilskuddet skal styrke kvaliteten i tilbudet til pasienter som trenger lindrende behandling og omsorg, bidra til samarbeid mellom kommuner og frivillige organisasjoner om kompetansehevende tiltak, og bidra til at pårørende blir ivaretatt. [Oversikt over fjorårets prosjekter](#)

Palliativ kodepraksis ved UNN

Palliativt senter ved UNN har revidert UNNs skjema for koding av palliativ praksis i spesialisthelsetjenesten. Ta gjerne kontakt med oss i [Lindring i nord](#) hvis dere ønsker tilgang til skjemaet.

Kvalitet

Trygghet

Respekt

Omsorg

Foto: Privat

Oppdateringer i CSNAT

The Carer Support Needs Assessment Tool (CSNAT) er et verktøy for kartlegging av pårørendes behov for støtte som omsorgsgivere ved alvorlig sykdom. Kompetansetjeneste for lindrende behandling i Sør-Øst har oversatt en forenklet versjon av tiltaksplanen til norsk. Lenke til den nye versjonen av tiltaksplanen finnes på hjemmesiden vår. I tillegg har vi utviklet en informasjonsbrosjyre som kan gis til pårørende. Den vil bli lagt som PDF på nettsiden vår i forskjellige versjoner tilpasset hvilket HF dere tilhører når den er ferdig. Brosjyren for UNN HF trykkes opp og kan bestilles hos oss. [For mer informasjon om CSNAT](#)

Barn som pårørende

Den ideelle organisasjonen *Voksne for Barn* har oversatt og tilpasset informasjonsheftet «[10 tips for å hjelpe foreldre/foresatte med livsforkortende sykdom å samtale med barna sine](#)». Heftet er opprinnelig utviklet av den britiske organisasjonen *Marie Curie*, og inneholder aktuelle tema for foreldre og barn, samt konkrete tips til hva man kan si til foreldrene. Heftet tatt i bruk av og er anbefalt av de barneansvarlige ved UNN [For mer informasjon](#)

FuelBox UNG PÅRØRENDE/NUORRA OAPMAHAŠ på nordsamisk

FuelBox ung pårørende er utviklet av Kreftomsorg Rogaland og nå oversatt til nordsamisk. Dette er et nyttig hjelpemiddel for å samtale med ungdom som lever med eller har mistet noen pga. alvorlig sykdom i familien. Boksen inneholder 176 samtalekort med tema som er aktuelle for ungdom. Kreftkoordinator i Kautokeino kommune i samarbeid med Kreftomsorg Rogaland har ledet prosjektet som er finansiert av Sametinget. Pga. svært begrenset opplag bør flere dele på boksene og de tildeles etter vurdering av behov. Forespørsel sendes til [kreftkoordinator i Kautokeino kommune](#)

Vårens nettverksmøter for ressurspsykepleiere i palliasjon

Ressurspsykepleierne vil få invitasjon på mail. Tidspunkt og sted for møtene legges på [vår hjemmeside](#) (under nettverk) når det er klart

Kvalitet

Trygghet

Respekt

Omsorg

Kurs og konferanser

Lokal palliasjonskonferanse i Tromsø

16.02.2024

Arrangør: Tromsø kommune, UiT, USHT og Lindring i nord Fysisk deltagelse: Helsepersonell i Tromsø kommune og

3. års sykepleierstudenter ved UiT.

Digital deltagelse: Tilgjengelig for alle ansatte i den kommunale helse- og omsorgstjenesten, studenter og andre som har interesse for fagområdet. [Informasjon om konferansen](#)

Kurs i lindrende behandling i Tromsø

13.-15.03.2024

Målgruppe: Helsepersonell fra kommuner og sykehus som arbeider med pasienter med behov for lindrende behandling.

Tema: Hva kjennetegner lindrende behandling – organisering og behandlingsfilosofi. Symptomlindring og omsorg og behandling i livets slutfase. Spesielle utfordringer hos eldre. Væske og ernæring ved livets slutt. Ivaretagelse av pårørende. Åndelig og eksistensiell omsorg. Kommunikasjon.

[Informasjon om kurset](#)

Nasjonal konferanse i alders- og sykehjemsmedisinen

11.-12.03.2024 i Bergen

Målgruppe: Leger, sykepleiere og annet helsepersonell i kommune- og spesialisthelsetjenesten som arbeider med eldre pasienter. [Informasjon om konferansen](#)

15. Landskonferansen i palliasjon

11.-13.09.2024 i Bergen

Konferansen arrangeres hvert 2. år av Norsk Palliativ Forening og Norsk forening for palliativ medisin. Fristen for innsending av abstract er 15. mars 2024. [Informasjon om konferansen](#)

13th International Seminar of PRC

01.-02. 02.2024 i Zürich. [Informasjon om konferansen](#)

EACP 2024 - The 13th World Research Congress

16.-18.05.2024 i Barcelona [Informasjon om konferansen](#)

Artikler

The feeling of being home when nearing end-of-life—the example of Norway: A discussion paper

Staats, Ervik og Fæø. Publisert 14.08.2023, Nordic Journal of Nursing Research.

En diskusjonsartikkel med ulike perspektiver på begrepet hjem i livets slutfase. Hjemmet blir sett på som et viktig og trygt sted for mange når livets slutfase nærmer seg. Men noen kan også føle seg redde og alene hjemme. Denne diskusjonsartikkelen ser på ulike sider ved begrepet hjem.

[Les hele artikkelen](#)

Dying at “home” - a qualitative study of end-of-life care in rural Northern Norway from the perspective of health care professionals

Ervik, Dønnem og Johansen. Publisert 05.12.2023, BMC Health Services Research.

En kvalitativ studie med fokusgruppeintervju som inkluderte 52 helsearbeidere i Nord Norge. Resultatene viser blant annet at helsepersonell gjorde det de kunne for å gi pasienter som ønsket det, mulighet til å dø hjemme. Samtidig hadde de en pragmatisk tilnærming når hjemmedød ikke var mulig, ved at de f.eks. prøvde å finne gode løsninger på helseinstitusjon på hjemmeplassen. Det var både fordeler og ulemper med å utøve palliasjon i små lokalsamfunn.

[Les hele artikkelen](#)

Historien til kreftsykepleierstudiet i Tromsø

Fagerjord og Ervik. Publisert 12.2023, Tidsskrift for kreftsykepleiere, Kreftsykepleie.

Artikkelen gir med tekst og bilder et innblikk i historien og utviklingen til kreftsykepleierstudiet i Tromsø fra oppstarten på slutten av 1980- tallet og frem til i dag. Viktige områder som blir berørt i artikkelen er samfunnsutvikling og samfunnets behov for kreftsykepleiere, utvikling i fagfeltet, overgang fra sykehusintern til universitetsutdanning og master i kreftsykepleie.

[Les artikkelen](#) (kun tilgjengelig for medlemmer i NSF på nett)

Tips oss gjerne om artikler.

Vi ønsker dere en riktig god jul og et godt nytt år!